

Z první části této práce, jejíž předmětem je historický exkurs do vývoje centrálního bankovníctví na našem území, vyplývá, že se úloha centrální banky v průběhu času přetvářela, a to zejména s ohledem na měnící se ekonomické prostředí a přístup k hospodářské politice. V první polovině dvacátého století bylo klíčovým úkolem centrální banky zajišťovat dostatečnou likviditu v bankovním sektoru a emitovat peníze. Úloha pouhého dodavatele likvidity se postupně změnila na roli strážce stability bankovního sektoru vykonávané především prostřednictvím bankovní regulace a dohledu. Role emitenta peněz přešla více do polohy zajišťování cenové stability. Tento proces byl doprovázen posilováním nezávislosti centrálních bank, které se staly důležitou součástí ekonomického a politického uspořádání nejen v České republice.

Historický exkurs do vývoje centrálního bankovníctví na našem území jsem zahájila již v roce 1816, ve kterém byla založena Privilegovaná Rakouská národní banka, která předurčila roli ústřední banky na našem území na dlouhá desetiletí. Zlomovým obdobím se stal rok 1918, v němž byl konstituován nový, samostatný stát, Československá republika. Na základě reformy vedených prvním ministrem financí samostatného státu Dr. Aloisem Rašínem se Československo stalo ostrovem měnové důvěry a spořádaných peněžních poměrů. Skutečná ústřední banka však byla zřízena teprve roku 1926, do té doby veškeré její funkce vykonávaly prozatímně zřízené instituce. Tato nově zřízená centrální banka, Národní banka Československá, se z dnešního pohledu jeví jako zcela mimořádná instituce. Jejím významným rysem byla podle mého názoru její poměrně rozsáhlá nezávislost na vládě, podtržená zejména zákonem stanoveným zákazem poskytování přímých i nepřímých úvěrů státu. Na druhé straně byla tato nezávislost omezena zejména způsobem jmenování guvernéra na návrh vlády a dále pak prostřednictvím státního dozoru. Národní banka Československé se dařilo stabilizovat kupní sílu měny, československá koruna v této době patřila k nejstabilnějším a nejžádanějším měnám v Evropě.